

הלא נוחה משלא תמליט כלל, או שהורעתה תידחה לעונה הבאה.

סיכום הדברים: התעכבתי הפעם על הגורמים המעכבים והגורמים המביאים לירידה המדאגה של התנובה, ולא משום שאין להצביע כלל על הישגים ואורות, על כך נתעכב בפעם הבאה; כוונתי היתה לעורר לפעולה את אלה שביכולתם לתקן ולשפר, וזה למע- גם הם ולטובת כלכלת הארץ בכללה.

א. שמאראגד

רות, שלא נתעברו כעבור ששה חדשים אחרי ההמלטה, מגיע לעשרות, וכתוצאה מזה יש הכרח להוציא חלק ניכר מהן לשחיטה משום שהתייבשו בטרם הרזו.

עם כל ההערכה לעבודה החשובה הנעשית ע"י מכוני ההורעה, יש לחזור ולייעץ לכל משק להחזיק פר במקום. במיוחד הכרחי הדבר במשקים שדרכי התחבורה אליהם אינם נוחים; וכן באותם האיזורים, אשר שם ההורעה נפסקת בחדשי הקיץ. מוטב שפרה שלא התעברה בעונה הרצויה תמליט בעונה

מחלת הפה והטלפים בשנה האחרונה

מגפת הפ"ט שפרצה בסוף שנת 1951 הקיפה הפעם ארצות רבות והיתה קשה באופן בלתי רגיל. הותקפו כמעט כל הארצות שבמערב אירופה, כן גם אנגליה; ואפילו בקנדה, במרחק רב מהחופים, הופיעו מקרים של המחלה.

כידוע נוהגים בשנים האחרונות בכל הארצות, פרט לאנגליה, ארצות הברית וקנדה לחסן את הבקר בפני מחלה זו, אולם ההתפרצות של המגפה הפעם נגרמה כנראה ע"י נגיף בלתי ידוע והחיסון לא הועיל בהרכה מקרים, וכן לא היה מלאי מספיק של חמרי חיסון כדי שאפשר יהיה לבלום את התפשטות המחלה. רוב הארצות נפגעו קשה אולם באופן מיוחד החרף המצב בצרפת ובאנגליה. באנגליה, כאמור, אין נוהגים לחסן בפני המחלה וכל הבהמות הנגועות מובלות לשחיטה מיד לאחר שמתגלה מחלתן. המקרים הראשונים קרו באנגליה בנובמבר 1951 ומאז ועד לסוף יוני 1952 נשחטו 28.628 ראש בקר, 20.449 ראש צאן, 10.583 חזירים ו-52 עזים. הממשלה שלמה לתקלאים פיצויים כדי מיליון וחצי לייש. אולם העיקר הוא לא בהפסד הכספי, אלא באבדן עדרים משובחים וצאצאיהם, שהיה להם ערך רב מבחינה טיפוחית. ונשמעות כבר באנגליה דעות שהשיטה הזו של ביעור המחלה ע"י שחיטה אינה מוצדקת עוד; ומצביעים על כך שבארצות, אשר שם ענין החיסון מאורגן כראוי (דנמרק), הצליחו לצמצם את ההפסדים עקב הפ"ט עד המינימום, והעיקר שאין הכרח להשמיד בהמות משובחות ולגזור עליהן גזירת כרת.

כרגיל קיים הסגר חמור בארצות כגון אנגליה, ארצות הברית וקנדה על יבוא של בהמות חיות, בשר, שלחים וכדומה מחשש העברת המחלה מארצות אשר שם המחלה היא אנדמית (הופעת קבע). והפעם לא מצאו שום הסבר לכך שההתפרצויות התמידו באנגליה משך תקופה כה ממושכת על אף ההשמדה המידית של הבהמות שחלו בראשונה. על יסוד חקירות מקיפות הגיעו לכלל דעה שנוסף לאמצעי העברת המחלה שהיו ידועים עד כה, הרי יש להביא בחשבון גם את ענין התפשטות התחבורה האווירית כגורם בעל ערך; וכן יש להטיל את האחריות של העברת המחלה למרחקים על צפרים וביחוד על צפריינד. באנגליה מסבירים את הישנות המקרים הרבים במשך תקופה כה ממושכת בגורם זה, והצפרים שהיו נחות בשדות מרעה בצרפת, ונזדמן להן לבוא במגע בריר הפרות הנגועות, אין ספק שהטיסו את חומר ההדבקה לשדות האחר או לחצרות האכרים שבאנגליה. הכרת העובדות האלה, וכן עצם הצלחת החיסון בארצות שונות מעוררים את אנשי ההלכה והמעשה באנגליה לבקר מחדש את דרכם בביעור הפ"ט.